

трѣбва да изтъкнемъ, че срѣдноевропейскиятъ пазаръ е до голѣма степенъ въ състояние да погълне всички наши масови артикули, да поощрява тютюневото ни производство, яйчарството, производството на плодове, зеленчуци и др. Този процесъ се извършваше още при сществуването на така наречената международна „свободна търговия“. Днесъ, когато търговията се извършва при други условия, когато компенсационната размѣна се наложи като система, това не ще рече, че насъ ни е наложено да търгуваме съ срѣдноевропейскитѣ пазари или пъкъ, че трѣбва да се отклонимъ отъ тѣхъ. Това значи единствено, че ние трѣбва да уговаряме по възможностъ най-благоприятнитѣ за насъ условия. Това се налага отъ принципа на взаимността. Ние мислимъ, че единъ традиционенъ и масовъ пазаръ, съ който се допълваме структурно и който поощрява и разнообразява нашето земеделско производство, може спокойно да се счита за единъ благоприятенъ пазаръ. На такъвъ единъ пазаръ едно съсредоточаване до 50—60% не е опасно, още повече, че останалитѣ 40% отъ износа ни ще се разпредѣлятъ между ония пазари, които купуватъ стоки на по-благоприятни условия, които въпросниятъ пазаръ не може да купи и които пазари не могатъ да купуватъ ония стоки, които той купува. Тѣзи пазари ще служатъ до голѣма степенъ като корективъ на масовия традиционенъ пазаръ.

Като общо заключение ще кажемъ, че ако меже да става дума за слаби страни на нашия износъ, тѣ сж по скоро отъ вториченъ характеръ. Касае се само до степенуване: кои групи отъ стоки могатъ да се разнообразятъ и допълнатъ съ нови стоки, съ огледъ производственитѣ възможности и нуждитѣ на външнитѣ пазари и до каква степенъ трѣбва да ги съсредоточимъ къмъ единъ традиционенъ и да ги децентрализираме къмъ други пазари. Трѣбва най-после да приемемъ, че наистина нашиятъ износъ се развива къмъ по-голѣма рентабилностъ, която, обаче, е все още недостатъчна отъ народостопанско гледище. Тъкмо повишението на тази рентабилностъ е проблема на търговската ни политика.